



# WIJKKRANT ANGERENSTEIN

Stichting Wijkbelangen Angerenstein

nummer 1171 september 2023

Gluren bij de buren

Moord op de moestuin

# Colofon

Wijkkrant Angerenstein is het officiële orgaan van de Stichting Wijkbelangen Angerenstein.

De wijkkrant wordt gratis huis-aan-huis verspreid in de wijk Angerenstein en verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 1100 stuks.

## Redactie Wijkkrant

Daniella Buis  
Sanne Verboom  
Herman van Ommen  
Marieke Pohlmann,  
vormgeving

## Kopij & contactadres

wijkkrant@angerenstein-arnhem.nl

## Advertenties

Daniella Buis  
adverteren@angerenstein-arnhem.nl

## Bezorgcoördinator

Ben van Hoof:  
bcmvanhoof@gmail.com

De wijkkrant is gerichte berichtgeving aan de wijkbewoners en dient geen commercieel doel. De krant wordt op ieder adres in de wijk bezorgd, ook bij een NEE-NEE sticker op de brievenbus. Bij bezwaar kunt u een mail naar de redactie sturen.

**Coverfoto:** Herman van Ommen

Drukker: editoo B.V. te Arnhem

# Van de bestuurstafel

Op het moment dat u dit stukje leest hebben we een ouderwetse Nederlandse zomer achter de rug. Mooi weer wisselde af met regenachtige periodes. Voordeel van de regen: de tuinen en het park verdroogden niet en bleven groen, goed voor de natuur.

Goed nieuws voor de redactie van onze wijkkrant: er heeft zich een kandidaat-redactielid gemeld. De redactie is op zoek naar nog een redactielid, waarmee het totaal op vier komt. De redactie zoekt naar iemand die het advertentiebeheer op zich wil nemen; een overzichtelijke klus. Ben je geïnteresseerd: meld je via [wijkkrant@angerenstein-arnhem.nl](mailto:wijkkrant@angerenstein-arnhem.nl)

In dit nummer van onze wijkkrant vindt u een verslag van de werkgroep park, die dit jaar al weer een paar keer actief is geweest. Ook in het najaar steekt de werkgroep nog de handen uit de mouwen. Mede dankzij de inspanningen van de werkgroep en in samenspraak met de gemeente Arnhem ligt ons mooie park er goed bij.

Ook de leden van de werkgroep “**Angerenstein toekomstbestendig**” zitten bepaald niet stil. Heeft u **18 september** al in de agenda staan? Op deze zondag organiseert de werkgroep samen met “duurzaam Paasberg” een inspiratie event “duurzame wijk”. In dit blad komt een bewoner uit de wijkaan het woord over zijn ervaringen met het duurzaam maken van zijn woning. In juni vond het jaarlijkse “sprookjesfestival” plaats. Een verslag van dit vrolijke evenement vindt u in onze krant. In de vorige editie van onze krant schreven we over de opening van MOES. MOES ligt aan de Beeldhouwerstraat 74. Het bestuur is blij met de komst van deze ontmoetingsplaats zo dicht bij onze wijk. Er vindt een toenemend aantal activiteiten plaats; in dit blad kunt u hierover meer lezen.

Begin juli was het mogelijk om te ‘gluren bij de burens’. Liefstact optredens waren er te bezoeken alleen al in onze wijk. Lees meer over dit bijzondere evenement in ons blad.

De werkgroep historie verhaalt in dit blad over in 1915 door de VVV georganiseerde activiteiten, onder andere in de vorm van openluchtvoorstellingen op het landgoed Klarenbeek.

Ten slotte vindt onze columnist zich op over een insect dat criminele neigingen bij haar oproept.

Namens het bestuur  
Paul Kanters



# Werkgroep Park

Het natte voorjaar werd opgevolgd door een warme droge periode. Daarom kreeg de Binnentuin begin juni extra water zodat we kunnen blijven genieten van wat er groeit en bloeit zoals de prachtig blauwpaarse floxen. De hosta's bij de klaverbladvijver hadden een moeilijke start maar uiteindelijk is het weer goed gekomen. Het fonteinbeeld in de klaverbladvijver werd schoongemaakt maar daar moest wel een waadpak voor worden aangetrokken. Verder zijn er nog meer bordjes geplaatst met de namen van de planten.



Op 1 juli was er een werkdag. Met reuzenbalsemien (een ongewenste invasieve exoot), braam, brandnetel en jonge esdoorns werd korte metten gemaakt. Tussendoor determineerden we met een speciale app moerasrolklaver en grote wederik. Helaas is er tijdens de werkzaamheden een bril kwijtgeraakt in de buurt van het bronbosje aan de Julianalaan. Mocht u hem vinden dan zouden we het erg op prijs stellen als u dat aan onze voorzitter zou melden.

In de vorige wijkkrantschreven we dat Arnhem kandidaat was voor de BNG-bank erfgoedprijs. Uiteindelijk is Weert de winnaar geworden. Meer informatie kunt u vinden via <https://www.bngerfgoedprijs.nl>

Naar aanleiding van een verzoek van een bezoeker aan het park komen er nu 4 nieuwe boomstambanken in speelleerkuil. Ook zijn we blij dat de gemeente onderzoekt of het mogelijk is de ijskelder in ere te herstellen. De werkgroep Historiezal hierover meer vertellen.

De volgende werkdagen staan gepland op **7 oktober en 4 november**. We verzamelen om 09.00 uur bij het witte werkhuis waar de werkzaamheden worden verdeeld. Vergeet niet werkhandschoenen en waterdichte schoenen aan te trekken! De Tuingroep werkt om de week op vrijdag tussen 09.00-12.00 uur in de Binnentuin. Voor aanmelden en informatie kunt u een mailtje sturen aan onze voorzitter Dick van Dijk via [djvandijk48@gmail.com](mailto:djvandijk48@gmail.com).

---

## De ijskelder in Angerenstein

Herinnert u zich nog het mooie verhaal over de oude ijskelder van huis Angerenstein? Het stond in de wijkkrant van maart dit jaar (nummer 115). Dit artikel van Joost van Aalst heeft ook de belangstelling van de werkgroep Park en de Gemeente gewekt. Joost en zijn broer Peter hebben vervolgens laten zien waar in hun (jeugd) herinnering de ijskelder ongeveer ligt. Daarna is op 5 juli door Grondradar B.V. de bodem onderzocht. De radar reageerde in een vrij groot gebied op stenen onder de grond. Er moet zich daar dus iets bevinden. Nu gaat Jan Floor, die bij de Gemeente over bossen en parken gaat, met de stadsarcheoloog bespreken hoe het beste proefsleuven gegraven kunnen worden om de exacte plaats te lokaliseren. Wordt vervolgd!





**BAPTIST**  
.NL

VLAMOVEN 32, ARNHEM WWW.BAPTIST.NL

**brasserie**  
**Angerenstein**

**Koffie  
Lunch  
Borrel**

**Pannenkoeken**

[www.brasserieangerenstein.nl](http://www.brasserieangerenstein.nl)

Dagelijks geopend van 10:00 tot 19:00 | Rosendaalseweg 485

**JENNY LUB**  
KAPSALON

[www.kapsalonjennylub.nl](http://www.kapsalonjennylub.nl) - 026 3616150 - Vondellaan 40 6824 NE Arnhem

**stelvio**  
advocaten | mediators

Kantoorgebouw "De Enk",  
Tivolilaan 205, 6824 BV Arnhem  
telefoon: 026 - 446 57 57  
Postbus 2, 6800 AA Arnhem  
[www.stelvioadvocaten.nl](http://www.stelvioadvocaten.nl)  
e-mail: [info@stelvioadvocaten.nl](mailto:info@stelvioadvocaten.nl)

mr. P.M. (Piet) Gunning  
mr. A.O.C.A. (Otto) van Schravendijk  
mr. J.A. (Joost) Bruins  
mw. mr. K.J.M. (Kim) Slangen  
mw. mr. J.E.A. (Jeannette) van Beveren  
mw. mr. N.J.G. (Nynke) de Jager

Arbeidsrecht, personen- en familierecht,  
ondernemingsrecht, mediation, erfrecht,  
faillissementsrecht en onroerende zaken



# Sprookjesfestival park Angerenstein

11 juni werd het Sprookjesfestival georganiseerd door de werkgroep kinderen. Er was ontzettend veel te doen voor de kinderen: je kon luisteren naar mooie verhalen, zweven op een magisch tapijt, over het blote voeten voelpad lopen en raden waar je met je voeten in stond, knutselen, schminken en er was voor iedereen wat te drinken en wat lekkers.

Het was die dag extreem warm, maar er werden koele plekjes uitgezocht om zo min mogelijk last te hebben van de warme zon. De werkgroep had het park prachtig versierd met mooie slingers, ballonnen en kussens.

Aan het einde van de middag liepen er allemaal vrolijke, geschminkte kinderen het park uit naar huis en droomden ze die avond vast over de mooie sprookjesverhalen die ze hadden gehoord. We kijken uit naar het Sprookjesfestivalvolgend jaar.



# Pedicurepraktijk Angerenstein

Voetverzorging door een  
gediplomeerd pedicure.

Geen contract met de ketenzorg.  
Lid Provoet.

Annelies van Anholt  
Römerselaan 44  
6824 DK Arnhem

T: 026 3 61 30 41  
M: 06 52 08 83 28  
annelies.vananholt@freeler.nl



# JOHN VERSTEGEN

GitaarPraktijk

## Gitaar – Bas - Muziekles

Diverse muziekstijlen.  
Mijn passie voor Muziek, Gitaar, Zang en Bas  
wil ik graag met je delen.  
Ervaren docent.

Individueel- en duo- groep-les mogelijk.  
[www.facebook.com/gitaarlesarnhemnoord](http://www.facebook.com/gitaarlesarnhemnoord)  
[www.JohnVerstegen.nl](http://www.JohnVerstegen.nl)  
jl.verstegen@chello.nl  
Rosendaalseweg  
Arnhem  
T 026-8449464  
M 06-10098389



Om tot jezelf te komen  
hoef je niet ver te zoeken.



creme de la creme  
schoonheidsspecialist

tel (026) 442 27 27 | mob 06 1128 84 64  
Rosendaalsestraat440 | 6824CT Arnhem  
cremedelacreme@hetnet.nl

- Ontwerp
- Aanleg
- Onderhoud
- Boomverzorging
- Houtwerk
- Sierbestrating
- ... en nog veel meer

**'Natuurlijk!'**

Hovenier sbedr ijf  
**De Groene Vingers**

voor par ticulier en bedr ijf

Simon Stevinweg 33, 6827 BS Arnhem  
T 026 - 36 10 450, M 06 - 53 79 12 37  
E-mail: [degroenevingers.arnhem@hetnet.nl](mailto:degroenevingers.arnhem@hetnet.nl)  
[www.de-groene-vingers.nl](http://www.de-groene-vingers.nl)



# Moord op de moestuin

## Columnn Gysanne Alkema

Ik ben over het algemeen een vredelievend persoon. Conflicten vermijd ik liever, ik ben meer van het harmoniemodel. En ik ben dol op dieren. Eigenlijk alle dieren vind ik mooi en gun ik een gelukkig en vredig bestaan. Behalve één dier... Eris één beestje dat bij mij een enorme moordlust naar boven haalt.

Dat gebeurt elk jaar zo'n beetje rond hetzelfde tijdstip. Op het moment namelijk dat het groen van de aardappelplanten zich mooi begint te ontwikkelen en ik via de nieuwsbrief van de volkstuinvereniging de onheilstijding ontvang dat er weer COLORADOKEVERS zijn gesignaleerd.

De beestjes zien er op zich onschuldig uit: het zijn kevertjes van zo'n halve centimeter lang en ze hebben subtiele goudbruine streepjes op hun metalige schildjes. Eigenlijk zijn ze best mooi. Ze zijn ietsje groter dan een lieveheersbeestje. Maar waar het lieveheersbeestje mij vertedert met zijn gestippelde schattigheid (hoewel het eigenlijk een enorme luizenmoordenaar is), haalt de COLORADOKEVER het slechtste in mij naar boven.

Vliegen in huis vang ik met een glas en laat ik vervolgens vrij in de tuin. Slakken in de hosta geef ik nog een kans in de gft-kliko, maar met COLORADOKEVERS heb ik totaal geen meelij. COLORADOKEVERS vermorsel met een steen tot ze helemaal mors- en morsdood zijn en er niks meer van ze over is. Niet omdat ik dat nou zo leuk vind, maar gewoon voor de zekerheid...

En ook voor mijn burens op de moestuin. Want niemand wil die COLORADOKEVERS. Ze planten zich razendsnel voort. Ze leggen eitjes aan de onderkant van het blad en die eitjes worden larven en die larven vreten zich rond en groot aan de aardappelplant, totdat er niks meer over is van de plant en hij ook geen aardappels meer kan produceren.

Endaar doe je het allemaal voor, voor die prachtige, lekkere, biologische aardappels uit eigen tuin. Zonder bestrijdingsmiddelen gekweekt, maar wel met 'bloed' aan de handen dus.

Dat is mijn jaarlijkse strijd. Gelukkig voer ik hem niet alleen. Ik heb veel steun van mijn medetuinders. Via de app houden we elkaar op de hoogte van het aantal moorden dat we gepleegd hebben en het aantal 'nestjes' met eitjes dat we ontdekten en geëlimineerd hebben. We zijn een goed georganiseerd moordcommando. U kunt ons



**WIP MEE EN  
KRIJG EEN GRATIS  
FRUITSTRIJK!**



[www.heelamhemwipt.nl](http://www.heelamhemwipt.nl)



# Die Haghespelers in 1915 op landgoed Klarenbeek

In de voorzomer van 1915 wilde de Arnhemse V.V.V. het toerisme naar Arnhem stimuleren. Er waren al verschillende keren klachten bij de VVV binnengekomen dat Arnhem in de zomer weinig aantrekkelijk was. En men dacht vooral dat er juist in 1915 meer toeristen zouden kunnen komen, "omdat men meende te mogen verwachten dat nu de gelegenheid tot buitenlandse reizen zoo uiterst gering was, de trek naar Gelderlands hoofdstad groot zou wezen". Het jaar ervoor, eind juli 1914, was immers de Eerste Wereldoorlog uitgebroken, waar Duitsland en België in verwickeld waren. Samen met de gemeente richtte V.V.V. Arnhem het Zomer-Comité 1915 op om verschillende activiteiten te organiseren gedurende de zomer om die toeristen te vermaken. De voorzitter van de V.V.V. Arnhem vroeg om bijvoorbeeld te denken aan een openlucht-uitvoering zoals het toneelstuk "Oedipus", dat in 1913 met veel succes op de Ronde Weide van park Sonsbeek was opgevoerd, maar dan op kleinere schaal. Vervolgens werd Vitesse gevraagd of deze het terrein op Klarenbeek ter beschikking wilde stellen voor enkele openluchtvoorstellingen.

Openluchtvoorstellingen werden in die tijd populair, ook bij toneelgezelschappen zelfs in heel Nederland. Omdat de schouwburgen in de zomerperiode gesloten waren en er dus ook geen uitvoeringen gegeven werden misten acteurs een deel van het jaar salaris, een salaris dat toch al niet erg riant was. Voor het zomerseizoen werden daarom tijdelijk toneelgezelschappen gevormd die door het land trokken met openluchtvoorstellingen. Eduard Verkade was een beroemd acteur die ook verschillende theatergezelschappen had gevormd. In 1915 speelde hij met zijn gezelschap Die Haghespelers een reprise van het Middeleeuwse aabele spel "Lanseloet ende Sanderijn". Het zomer-comité nodigt vervolgens het gezelschap uit om twee avonden op landgoed Klarenbeek te Arnhem het stuk te komen spelen. Op 26 en 27 augustus werd het toneelstuk uitgevoerd voor landhuis Klarenbeek. De hoofdrollen werden gespeeld door Eduard Verkade zelf als Lanseloet, prins van Denemerken, en zijn vrouw Enny Vrede als Sanderijn, kamenierster van de moeder van Lanseloet. In deze jaren was er nog geen geluidsversterking waardoor het spelen in de open lucht en op een vlak terrein problematisch was. Acteurs moesten andere acteertechnieken gebruiken en letten op zaken zoals duidelijke dictie, luid spreken en in de juiste richting spelen omdat het geluid anders verdween in de omgeving. Uit de recensies uit die tijd blijkt Eduard Verkade en zijn groep dit uitstekend hadden gedaan.

Bijgaande foto's komen uit de fotocollectie van De Goeijen. De omgeving waarin een openluchtspel werd uitgevoerd moet ook passen bij de inhoud van het spel zelf. Uit de zeer positieve recensies die ook in landelijke kranten verschenen over deze uitvoering en de aankleding ervan was landgoed Klarenbeek blijkbaar goed gekozen. De op de foto zichtbare plantenstrook, die over een muur hangt, geven de uitvoering extra sfeer. Maar waar deze muur precies stond is niet duidelijk. De populariteit van de openlucht- en massaspelen duurde tot 1940. Daarna kregen de acteurs een betere positie, ook in hun salaris. Kort na de oorlog werden er nog wel openluchtspelen uitgevoerd, zoals in 1946 het bevrijdingsspel "Op het puin" op de ruïne van de Eusebiuskerk. Het duurde tot in de loop van de jaren '70 dat het zogenaamde Lokatietheater opkomt, en dat is inmiddels heel populair zoals onder ander blijkt uit het jaarlijkse Oerol-festival op Terschelling. Wordt het onderhand niet tijd dat in de zomer in Park Angerenstein eens een lokatietheater neerstrijkt?



Een uitgebreidere versie van dit artikel met meer foto's staat op onze website van [Historie Angerenstein](#).





# Gluren bij de buren in Arnhem

Zondag 2 juli, één van die mooie zonnige dagen, was het zo ver. Voor het eerst vond het amateurkunstenfestival 'Gluren bij de Buren' in Arnhem plaats. Van de gekozen wijken was onze wijk het centrum. Van de 18 optredens waren er maar liefst 8 in Angerenstein. We hebben, tot nu toe voor ons, ongekend talent in onze wijk! Om een indruk te krijgen van dit talent bezocht de redactie 3 optredens. We bezochten als eerste Jan Prins & The Good Old Blues Boys. Jan wordt ook wel de 'Ongekroonde Blues Koning van Arnhem' genoemd en samen met zijn bandleden deed hij die naam eer aan. In een volletuin genoten we van de muzikale reis door de Amerikaanse en Europese blues.



Een heel ander optreden was dat van Miriam de Vroome met Franse chansons. Ook hier troffen we weer een tuin vol enthousiaste toehoorders aan. En omdat het programma zo is opgebouwd dat je 3 optredens kunt bezoeken, maakten we nog een uitstapje buiten de wijk naar de Rosendaalsestraat, waar Yoke Rondon ons verraste met soul en pop.

Hoe komt nu zo'n festival tot stand, vroegen we ons af. Daarover spraken we met Ralf Leemeijer van 'Stichting de Bühne' van waaruit de landelijke coördinatie plaats vindt. Ralf vertelde dat er inmiddels jaarlijks in 44 gemeenten bij de buren wordt geglurd. Zowel toeschouwers als artiesten zijn enthousiast over het festival; artiesten omdat ze een podium krijgen en toeschouwers onder meer omdat het een uitgelezen kans is om anderen in je wijk te ontmoeten. Buren die je mogelijk anders niet tegenkomt en waar nu heel makkelijk contact mee kan worden gelegd. Het spectrum van de artistieke en kunstzinnige inzet is breed; van alle genres muziek tot cabaret, van



# BRANDT

daktechniek & onderhoud

- Gratis dakinspectie
- Dakrenovatie
- Dakreparatie
- Lood- en zinkwerk
- Schoorsteenvegen, €25,- per kanaal
- Dakgoot reinigen, €2,- per meter



BEL  
06-51 164851  
VOOR MEER  
INFORMATIE

't Anthonie 50, Westervoort  
06-51164851 • 026-7856130 • [www.bdto.nl](http://www.bdto.nl)



*Uw partner in Schilderwerk  
en Bouwkundig onderhoud*

## GIANT

STORE POUTSMA



Spierwerstraat 67 - 6823 DK Arnhem - 026 737 01 90 -  
[info@giantstore-poutsma.nl](mailto:info@giantstore-poutsma.nl) - [www.giantstore-poutsma.nl](http://www.giantstore-poutsma.nl)



Binnen- & Buitenwerk



Schilderwerk



Reparatie



Schoorsteenonderhoud

Schildersbedrijf Greuters Arnhem | Impact 56 Duven  
T: 026 44 32 550 | E: [info@greuters.nl](mailto:info@greuters.nl)



## Uw huis in Arnhem snel en succesvol verkopen?

Uw wijkspecialisten  
in Angerenstein



Erwin Broersma



Marc Bakker

 **BMV**  
DYNAMIS Makelaars

Mail of bel ons!

[wchen@bmvmakelaars.nl](mailto:wchen@bmvmakelaars.nl)

026 355 21 00



theater tot poëzie. En de gastgevers, die hun tuinen beschikbaar stellen, ongekend gastvrij met hapjes en drankjes.

We vroegen Ralf ook waarom Arnhem niet eerder een podium was voor dit mooie festival. “Wel”, zei Ralf: “de organisatie begint met financiering. Daarvoor moet er een subsidieaanvraag bij de gemeente worden gedaan en er moeten lokale sponsors worden gezocht. De derde geldstroom komt dan uit de potjes waar de bezoekersna elk optreden geld in kunnen stoppen. Of overmaken via een QR-code; een soort crowdfunding dus. Alsaan de eerste 2 voorwaarden is voldaan, gaan de lokale programmamakers aan de slag. Zij kennen de mensen, de relevante organisaties en hebben hun tentakels in de wijken.”

En krijgen wij volgend jaar weer zo'n mooi festival, vroegen we als laatste aan Ralf? “Daar zie het wel naar uit, dus zet zondag 30 juni 2024 maar vast in je agenda.” En dat zullen we zeker doen. Voor die tijd komt er zeker nog een bericht in onze wijkkrant.



## Ben jij al bij MOES geweest?

Ontmoetplek MOES, aan de overkant van de Velperweg aan de Beeldhouwerstraat 74, is alweer een paar maanden open. MOES is een buurtcafé waar je terecht kunt voor horeca en verschillende activiteiten.

Buurtbewoners uit de hele wijk Velperweg e/o kunnen gebruikmaken van de ruimtes voor vergaderingen, een rustige werkplek, feestjes en bijeenkomsten. Ook Angerenstein weet MOES inmiddels goed te vinden!

Je kunt er terecht van maandag t/m vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur. Ook is MOES iedere laatste zaterdag van de maand open van 12.00 tot 17.00 uur. Voor een lekker bakje koffie (in de zon op het terras!), een werkplek of een workshop. Voor een taartje, borrel of lunch. Voor een kletspraatje of gewoon om even te genieten van je rust. Samen met buurtbewoners ontwikkelen we doorlopend het activiteitenprogramma. Kijk op [www.moesarnhem.nl](http://www.moesarnhem.nl) voor de actuele kalender. Een greep uit de dingen die je kunt doen bij MOES:

### Even ontspannen

Ben je soms even toe aan ontspannen schouders, nek en rug? Dat kunnen we ons heel goed voorstellen. Misschien heb je al eens een stoelmassage bij Babette gehad. Zo niet, dan is dat zeker een keer de moeite waard. Eens per maand op dinsdag kun je terecht voor een massage van 20 minuten tussen 10.00 en 11.30 uur. Kosten: wat jij kunt missen.

Per keer zijn er vier plekken, dus wacht niet te lang met inschrijven via [www.moesarnhem.nl](http://www.moesarnhem.nl) Daar vind je ook meer informatie over Babette en wat je kunt verwachten van een stoelmassage.



### Schilderen op woensdagochtend

Iedere woensdagochtend kun je van 9.30 tot 11.30 uur creatief aan de slag bij MOES. Onder begeleiding van Jopie maak je samen met anderen iets moois. Ga decoratief volksschilderen, maak je eigen kaart, beschilder klerhangers of kom gewoon gezellig knutselen of een praatje maken.

Deelname kost €2,50. Daar krijg je ook een lekker kopje koffie of thee voor. Aanmelden is niet nodig; kom gezellig langs als je het leuk vindt om mee te doen.

### Knutselmiddag met oma Leida op woensdagmiddag

Om de week kunnen basisschoolkinderen op woensdagmiddag bij MOES komen knutselen van 13.30 tot 14.30 uur. De kosten bedragen €2,- per keer en er is altijd keuze uit verschillende knutselwerkjes. Opgeven voor de knutselmiddagen kan via de activiteitenkalender op [www.moesarnhem.nl](http://www.moesarnhem.nl).

### MOES zoekt altijd helpende handen!

MOES groeit maar door! Dus we hebben jou nodig! Vind je het leuk om als gastvrouw- of heer te helpen? Ben je een groen- of klusliefhebber? Of een held in communicatie? Het creatieve brein achter nieuwe activiteiten? Of ben je goed in iets heel anders? Alle hulp is welkom! Stuur een mailtje naar [hallo@moesarnhem.com](mailto:hallo@moesarnhem.com) of kom gezellig een keertje langs.



# Angerenstein Toekomstbestendig: Bewoner aan het woord!

In deze en enkele komende edities van de wijkkrant willen we graag een bewoner aan het woord laten die iets "toekomstbestendig" heeft gedaan in of rondom het huis. Dit ter inspiratie voor andere bewoners.

### Zelfje waterpomp installeren

We starten onze reeks met een interview met Noud Koomen, die woont aan de Irenestraat in een jaren 50 hoekwoning. Noud heeft zijn huis verduurzaamd door het eigenhandig plaatsen van een Panasonic lucht-water warmtepomp. Noud heeft deze installatie vanaf 1 oktober 2022 in bedrijf en deelt met ons zijn ervaringen. Volgens Noud is het helemaal niet zo moeilijk om dit zelf te installeren, "Je moet vooral goed kunnen lezen en veel interesse hebben in dit soort materie, dan ben je al een heel eind!" Veel informatie is te vinden op Tweakers – Sectie Duurzame energie en installaties. Hier staat een complete uitleg over installatie van diverse warmtepompen en op een forum kun je vragen stellen die vaak snel en deskundig beantwoord worden.





## Eerst isoleren

Noud heeft zijn hoekwoning wel eerst geïsoleerd voordat hij aan een warmtepomp begon. De spouw is in ons type oudere woningen niet zo breed, vaak rond de 5 tot 6 cm. De spouw is gevuld met Knauf Supafil, isolatievlokken. De vloer is voorzien van Tonzon folie. Het glas is beneden grotendeels HR++ en ook het dak is geïsoleerd. Verder is de benedenverdieping voorzien van Jaga ventilatorconvectoren. Deze convectoren zijn nodig om met een laag temperatuursysteem te kunnen werken. Een traditionele cv-installatie die met radiatoren werkt, heeft een veel hogere aanvoertemperatuur nodig om een ruimte te kunnen verwarmen. Een ventilatorconvector stuwt de warmte met behulp van een ventilator de ruimte in, waardoor het veel sneller warm en behaaglijk wordt. Hierdoor kan dit systeem werken met een aanvoertemperatuur van slechts 30 graden. De warmtepomp heeft daardoor ook een veel beter rendement (COP) dan wanneer deze het water nog warmer moet maken. Ook heeft één convector in de woonkamer CO<sub>2</sub>-sturing. Dit betekent dat deze convector lucht van buiten haalt als de luchtkwaliteit in de woonkamer verslechtert, dus altijd verse lucht!

Noud en zijn gezin maken alleen voor het sanitair water (o.a. bad / douche) nog gebruik van de traditionele cv-ketel. Voor het verwarmen van de woning is dit niet meer nodig. De woning heeft nu één wintergedraaid met dit systeem en natuurlijk waren wij benieuwd naar het verbruik van zo'n warmtepomp... Dat bleek reuze mee te vallen! De warmtepomp heeft tussen oktober en april (6

maanden) 6000 kWh warmte in de woning "gestopt", maar omdat het rendement (COP) een factor 4 is, heeft dit slechts 1500 kWh gekost. Noud heeft het jaar daarvoor in dezelfde periode 850 m<sup>3</sup> gas verbruikt. Als we hier de energieprijzen van het prijsplafond op los laten, dan heeft Noud minimaal €600,- bespaard deze winter. Noud heeft ook zonnepanelen die dit verbruik ruimschoots compenseren, dus dan ga je naar een energieverbruik van 0,00 voor het verwarmen van je woning.

## Tips van Noud:

Wees niet te bang om zelf je handen uit de mouwen te steken. Je kunt het dus zelf aanleggen.

Bij veel installateurs is de kennis nog beperkt omdat de materie vrij nieuw is en kennis snel verouderd door continue innovaties, dus denk in elk geval mee als je het door een installateur laat doen.

Koop niet een te grote warmtepomp (aantal kW). Het nadeel hiervan is dat het systeem moeilijk zijn warmte kwijt kan en gaat "pendelen". Dit heeft als nadeel dat de compressor veelvuldig aanslaat, dit kost extra energie en het komt de levensduur niet ten goede.

Let op bij het plaatsen van de buitenunit, deze maakt geluid. Overleg goed met de burens en plaats hem dusdanig dat hij zo min mogelijk overlast veroorzaakt, een geluiddempende omkasting kan ook helpen.

Heb je vragen of opmerkingen, stuur ze dan naar [angerenstein.toekomstbestendig@gmail.com](mailto:angerenstein.toekomstbestendig@gmail.com).





**La Banca**  
WIJNSTUDIO - PROSCIUTTERIA

ARNHEM

*Dé specialist in Italiaanse wijnen,  
pasta's en delicatessen!*

RAAPOPSEWEG 82, ARNHEM  
026 7857631

Volg ons via Google, Instagram en Facebook: La Banca Arnhem



### Al een slimme financiële koers bepaald?

Hypotheek, pensioenen, verzekeringen... hoe bepaal je de juiste koers? BSW Adviesgroep heeft alles aan boord voor professioneel advies, bemiddeling en dienstverlening. Betrokken adviseurs ontwikkelen slimme oplossingen voor particulieren en maatwerk voor bedrijven. Helder, onafhankelijk en vanuit up to date kennis van de markt. Wilt u ook zekerheid op maat, persoonlijk en dichtbij?

Bel vrijblijvend 026 36 22 333 of kijk op [www.bsw.nl](http://www.bsw.nl)

**BSW** Arnhemsestraatweg 17 Velp | 026 36 22 333 | [info@bsw.nl](mailto:info@bsw.nl)



Voor de aan- en verkoop  
van uw woning bent u  
bij ons aan het juiste adres!



026 - 361 62 63  
[makelaar@kuykvanoldeniel.nl](mailto:makelaar@kuykvanoldeniel.nl)



Velperweg 166  
6824 MD Arnhem

Bel ons voor een  
afspraak, wij komen  
graag vrijblijvend  
bij u op bezoek!



## Stichting Wijkbelangen Angerenstein

### Bestuur

Voorzitter • Jobke Bekkers

Secretaris • Annely Bouwmeister

Penningmeester • Paul Kanters

Bestuurslid • Fred Brounen

### Secretariaat

Velperweg 120 6824 HN Arnhem 06-21 23 65 28

info@angerenstein-arnhem.nl

### Werkgroepen / Coördinatoren

Website & socials: info@angerenstein-arnhem.nl

**Historie Angerenstein:** Mariette Frieling 06-45209697

frielingua@hotmail.com

**Kinderen:** Gerrina Schipper

kinderen@angerenstein-arnhem.nl

**Park:** Dick van Dijk, djvandijk48@gmail.com

**Wijkveiligheid & Verkeer:** Joop Pek 026-3622693

wijkveiligheidangerenstein@gmail.com

**Welkom: Nieuwe burenen?** Stuur een mail naar

info@angerenstein-arnhem.nl

**BABY-sitters uit de wijk  
kunnen zich aanmelden via  
wijkkrant@angerenstein-arnhem.nl**

onder vermelding van

telefoonnummer, straat en geboortjaar

Bij minderjarigen alleen met toestemming  
van voogd of ouder

### Inlooppreekuren Wijkteam noordoost

#### Gezondheidscentrum Velperweg

vr. 10.30 – 12.00  
(oneven weken)

#### Drie Gasthuizen

Rosendaalseweg 485  
do. 15.00 – 16.30  
(oneven weken)

#### Insula Dei

Velperweg 139  
ma. 10.30 – 12.00  
(even weken)

#### Vredenhoff

Esperantolaan 2  
wo. 9.00 - 12.00

#### Het Span

van Maerlantstr. 1-5  
do. 9.00- 12.00

### AED LOCATIES

#### Tandheelkundig Centrum

Rosendaalsestr. 483A

#### Gezondheidscentrum

Raapopseweg/Vweg

#### Omroep Gelderland

Rosendaalseweg 704

#### Beekdal Lyceum

Bernhardlaan 49

#### Regina Pacis

Velperweg 158

#### Nieuwe Kerk

Rosendaalseweg 505

#### Huijghenslaan 39

code 2222+vinkje

#### Huijghenslaan 2

#### Kapsalon Jenny Lub

Vondelln 40 (buiten)

*Een nieuwe locatie  
horen wij graag via  
info@angerenstein-  
arnhem.nl*

Wiltu reageren op  
onderwerpen uit de  
wijkkrant of  
ontwikkelingen in onze  
wijk? Mail ons!

**Uw bijdrage voor  
wijkkrant 118  
ontvangen we graag  
uiterlijk 31 oktober  
2023 op ons  
redactieadres  
wijkkrant@angerenstein-  
arnhem.nl**

*De redactie beslist  
over plaatsing en kan  
de kopij eventueel  
inkorten en/of  
aanpassen*

### WhatsApp Alarmgroepen

#### Angerenstein-Noord

via 06 – 5315 0562

*Tussen*

*Rosendaalseweg-De*

*Goeijenlaan-*

*Bernhardlaan*

#### Angerenstein-Midden

via 06 – 5536 8605

*Tussen Julianalaan-*

*Huijghenslaan*

#### Angerenstein-Zuid

via 06 – 8399 6267

*Tussen Huijghenslaan*

*en Raapopseweg*



*Voor gezond brood  
en lekker banket  
moet je bij  
Echte Bakker Hugen  
zijn geweest!*



**ECHE BAKKER HUGEN**  
VAN DER HELLLAAN 28  
6824 HT ARNHEM  
026 3514642



U bent bij ons aan  
het juiste adres  
voor:

- Glas in lood
- Glas in lood  
tussen isolatieglas
- Monumentale  
beglazing
- Isolatieglas voor  
stalen kozijnen
- Isolatieglas  
HR++

[www.vanderstaaij.nl](http://www.vanderstaaij.nl)

U vindt ons in het Oosterbeekse Koningsdal aan de Utrechtseweg 172a.